

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2024-2025 eğitim-öğretim yılı başlarken, Hakkâri’de eğitim sistemi ciddi sorunlarla karşı karşıya. Özellikle kırsal bölgelerde taşınalı eğitimde yaşanan ulaşım zorlukları, öğretmen açığı ve altyapı eksiklikleri öğrencilerin eğitime erişimini olumsuz etkiliyor. Şiddetli hava koşulları ve yetersiz yol güvenliği, öğrenci devamsızlığını artırırken, öğretmenlerin sık sık değişmesi de eğitimde sürekliliği engelliyor. Ayrıca, anadilde eğitim eksikliği, ekonomik sıkıntılar ve pansiyon yetersizlikleri, öğrencilerin akademik başarısını düşürüyor ve eğitimde fırsat eşitsizliğini derinleştiriyor. Hakkâri’de eğitim sisteminin içinde bulunduğu sorunların tespiti, yoksulluğun ve taşınalı eğitimin yol açtığı aksaklıkların önlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa’nın 98’inci İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin
Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde eğitim, çeşitli dönemlerde merkezîyetçi, milliyetçi ve ayrımcı yaklaşımların etkisiyle şekillenmiş; öğrenciler cinsiyet, dil, inanç ve etnik kökenlerine göre ayrıştırılmış, derin eşitsizlikler yaratılmıştır. AKP iktidarları döneminde ise bu sorunlar daha da derinleşmiş ve eğitim, piyasacı, kutuplaştırıcı ve ideolojik bir zeminde sürdürülmüştür.

2024-2025 eğitim öğretim yılı, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" adı altında, herhangi bir pilot uygulama yapılmaksızın, milyonlarca öğrenci ve öğretmen üzerinde deneye dayalı bir yaklaşımla başlatılacaktır. Yeni müfredatın bilimsel temellere dayanmayan bu hızlı dönüşümü, eğitimin niteliğini olumsuz etkileyeceği öngörülmektedir.

Resmi enflasyon rakamlarının yetersiz kaldığı ve gerçek gıda enflasyonunun halkı derinden etkilediği bir dönemde, İstanbul Planlama Ajansı (İPA) verilerine göre okul çağındaki çocukların en az dörtte biri okula aç gitmektedir. Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) protokolleri ve Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) uygulamalarıyla çocukların işçileştirilerek sermayenin ucuz iş gücüne dönüştürülmesi, çocuk iş cinayetlerinin artmasına neden olmuştur.

Hakkari'de 2024-2025 eğitim-öğretim yılı, eğitim sisteminde uzun süredir devam eden yapısal sorunlar nedeniyle ciddi sıkıntılarla başlamıştır. Ekonomik zorluklar, altyapı eksiklikleri, öğretmen açığı ve taşınmalı eğitimdeki sorunlar, bölgedeki öğrenciler ve eğitimciler üzerinde büyük bir baskı oluşturmaktadır. Özellikle kırsal kesimlerde yaşayan öğrenciler, eğitim hakkına erişimde önemli engellerle karşı karşıya kalmaktadır.

Hakkari'de, kırsal bölgelerdeki okulların kapatılmasıyla birlikte taşınmalı eğitim sistemi yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak 18.000'den fazla öğrenciyi kapsayan bu sistemde ciddi ulaşım sorunları yaşanmaktadır. Kış aylarında şiddetli hava koşulları, yetersiz yol güvenliği ve şoförlerin eğitimi konusundaki eksiklikler, öğrencilerin okula erişimini tehlikeye sokmaktadır. Taşınmalı eğitim sisteminin sağlıklı bir şekilde işlememesi, öğrenci devamsızlığını artırırken, eğitim kalitesinin de düşmesine yol açmaktadır.

Hakkâri genelinde, özellikle kırsal bölgelerde ciddi öğretmen açığı bulunmaktadır. Bu açık, genellikle düşük maaşlarla çalıştırılan ücretli öğretmenlerle kapatılmaya çalışılmaktadır. Ancak bu durum, eğitimde sürdürülebilirlik ve istikrarın sağlanamamasına neden olmaktadır. Öğretmenlerin sürekli değişmesi, öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz etkilemekte, eğitimde süreklilik ve kalite sağlanamamaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin barınma sorunu da kırsal bölgelerde kalıcı olarak görev yapmalarını zorlaştırmaktadır.

Hakkari'deki yüksek yoksulluk oranı, ailelerin çocuklarının eğitim ihtiyaçlarını karşılamasını zorlaştırmaktadır. Veliler, çocuklarının kırtasiye malzemelerini, okul kıyafetlerini ve beslenme ihtiyaçlarını karşılayamamakta, bu da öğrencilerin eğitim süreçlerine tam katılımını engellemektedir. Ekonomik zorluklar, okul binalarının bakım ve onarımını da sekteye uğratmakta, sağlıklı bir eğitim ortamı sunulmasını imkânsız hale getirmektedir.

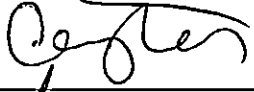
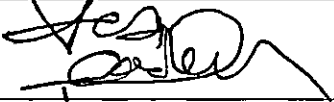
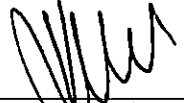
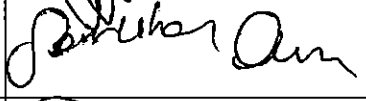
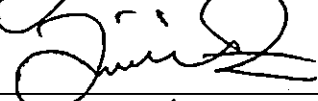
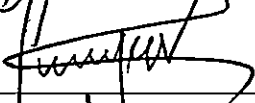
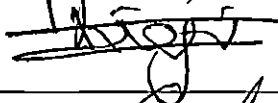
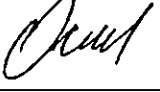
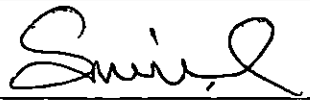
Ülkemizde eğitimin laik, demokratik, bilimsel ve anadilinde verilmesi gerektiği savunulmasına rağmen, dinci vakıf ve cemaatlerle yapılan protokoller, özellikle ÇEDES protokolü ile eğitimin

dinselleştirilmesi yönünde adımlar atılmaktadır. Ayrıca, anadilinde eğitim talebinde bulunan milyonlarca yurttaşın taleplerinin görmezden gelinmesi, eğitimdeki eşitsizlikleri artırmaktadır.

Hakkâri ve Kürtlerin yoğun yaşadığı diğer illerde, anadilde eğitim hakkının tanınmaması, eğitimdeki önemli sorunlardan biridir. Kürtçe konuşan öğrenciler, eğitimlerini Türkçe almak zorunda oldukları için dil bariyeri ile karşı karşıya kalmakta ve eğitimde başarı oranları düşmektedir. Anadilde eğitimin tanınmaması, sadece eğitimde fırsat eşitliğini değil, aynı zamanda kültürel asimilasyon korkusunu da beraberinde getirmektedir. Yurttaşların sıkça dile getirdiği bu talep, eğitim sürecindeki sorunların çözümü için dikkate alınmalıdır.

Köy okullarının kapatılmasıyla birlikte kırsal kesimlerde yaşayan aileler, çocuklarının eğitimi için kentlere göç etmek zorunda kalmaktadır. Bu durum, köylerdeki sosyo-ekonomik yapıyı olumsuz etkilemekte ve eğitimde eşitsizliği derinleştirmektedir. Göç eden ailelerin kentlerde de yeterli eğitim olanaklarına erişememesi, mevcut eğitim sisteminin ihtiyaçları karşılamadığını göstermektedir.

Hakkâri’de eğitim sisteminin içinde bulunduğu sorunların tespiti, yoksulluğun ve taşınmalı eğitimin yol açtığı aksaklıkların önlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
			
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	